

IAKS MJERE

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014.-2020.

Informativna kampanja 2017.

SUFINANCIRANO SREDSTVIMA EUROPSCHE UNIJE
EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ – EUROPA ULAŽE U RURALNA PODRUČJA
PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020 .

IAKS MJERE

INTEGRIRANI ADMINISTRATIVNI I KONTROLNI SUSTAV

- **MJERA 10**

POLJOPRIVREDA, OKOLIŠ I KLIMATSKE PROMJENE

- **MJERA 11**

EKOLOŠKI UZGOJ

- **MJERA 13**

PLAĆANJE PODRUČJIMA S PRIRODNIM OGRANIČENJIMA ILI OSTALIM POSEBNIM OGRANIČENJIMA

- **MJERA 14**

DOBROBIT ŽIVOTINJA

PRAVNA OSNOVA ZA PRR

- Uredba (EU) br. **1305/2013** Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005
- Uredba (EU) br. **1306/2013** Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008
- Uredba (EU) br. **1307/2013** Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009
- Delegirane i provedbene uredbe
- Zakon o poljoprivredi („Narodne novine“ br. 30/2015)
- **Pravilnik o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja**

NAČELA

- Mjera mora biti programirana u skladu s EU pravnim okvirom
- Financiranje dijelom iz EPFRR a dijelom iz nacionalnog budžeta
- Dobrovoljno sudjelovanje
- Potpora temeljem kalkulacija (izgubljen prihod i povećani troškovi)
- Polazna osnova - uključuje, između ostaloga, poštivanje višestruke sukladnosti, poštivanje minimalnih zahtjeva za gnojiva i pesticide, te uzgoj i držanje životinja sukladno važećim propisima
- Zabrana duplog financiranja – za istu se aktivnost ne može ostvariti potpora iz više izvora
- RH propisuju provedbu pojedinih mjer, te je istovremeno odgovorna za kontrolu utrošenih sredstava i praćenje provedbe programa.
- Praćenje i procjena učinka mjera (monitoring i evaluacija)

IAKS MJERE

- Zahtjev za potporu se podnosi na jedinstvenom zahtjevu na kome se podnosi i zahtjev za potporu za izravna plaćanja Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
- Zemljište upisano u ARKOD, domaće životinje upisane u Jedinstveni registar domaćih životinja (JRDŽ)
- Poljoprivredno gospodarstvo - minimalno 0,5 ha poljoprivredne površine
- Površina poljoprivredne parcele - minimalno 0,05 ha, (operacija Uspostava poljskih traka - minimalno 1ha)
- Ugar, cvijeće i ukrasno bilje nije prihvatljivo za potporu kroz M10 i M11
- Ugar nije prihvatljiv za M13

IAKS MJERE

M10 i M11

- 5 godišnje obvezno razdoblje
- Zahtjev za ulazak u sustav potpore, sukladno raspoloživim finansijskim sredstvima, moguće je podnijeti zaključno s 2019. godinom.
- Godišnje podnošenje zahtjeva tijekom obveznog razdoblja
- Izobrazba i vođenje evidencije
- Moguće su kombinacije operacija unutar M10 i između M10 i M11 **novo!**

MJERA 10 POLJOPRIVREDA, OKOLIŠ I KLIMATSKE PROMJENE

Mjera Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene sastoji se od 2 podmjere:

- 10.1. Plaćanja obveza povezanih s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama
- 10.2. Potpora za očuvanje i održivu uporabu i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi

PODMJERA 10.1. PLAĆANJE ZA POLJOPRIVREDNO-OKOLIŠNE I KLIMATSKE OBVEZE

- **Plaćanja obveza povezanih s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama sastoje se od 11 tipova operacija:**
  - 10.1.1. Obrada tla i sjetva na terenu s nagibom za oranične jednogodišnje kulture
  - 10.1.2. Zatravnjivane trajnih nasada
  - 10.1.3. Očuvanje travnjaka velike prirodne vrijednosti
  - 10.1.4. Pilot mjera za zaštitu kosca (*Crex crex*)
  - 10.1.5. Pilot mjera za zaštitu leptira
  - 10.1.6. Uspostava poljskih traka
  - 10.1.7. Održavanje ekstenzivnih voćnjaka
  - 10.1.8. Održavanje ekstenzivnih maslinika
  - 10.1.9. Očuvanje ugroženih izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja
  - 10.1.10. Održavanje suhozida **novو!**
  - 10.1.11. Održavanje živica **novо!**
- **Korisnici su poljoprivrednici sukladno Zakonu o poljoprivredi, upisani u Upisnik poljoprivrednika.**

PODMJERA 10.2. POTPORA OČUVANJU GENETSKIH RESURSA U POLJOPRIVREDI

- **Plaćanja za očuvanje i održivu uporabu i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi sastoji se od 1 tipa operacije:**
- 10.2.1. Očuvanje, održivo korištenje i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi

Korisnici su javne ustanove koje obavljaju djelatnost očuvanja biljnog ili životinjskog genetskog materijala.

VAŽNOST PROVEDBE OVE MJERE

Uloga korisnika u provedbi ove mjere iznimno je važna u postizanju nekih od sljedećih učinaka:

- Poboljšanje svojstava i plodnosti tla,
- Očuvanje bioraznolikosti, krajobraza te prirodnih staništa,
- Očuvanje genetskih resursa,
- Smanjeno onečišćenje tla i vodotokova,
- Očuvanje ekstenzivne (tradicionalne) poljoprivredne proizvodnje,
- Smanjenje emisije stakleničkih plinova,

ČEGA SE SVAKI KORISNIK MORA PRIDRŽAVATI?

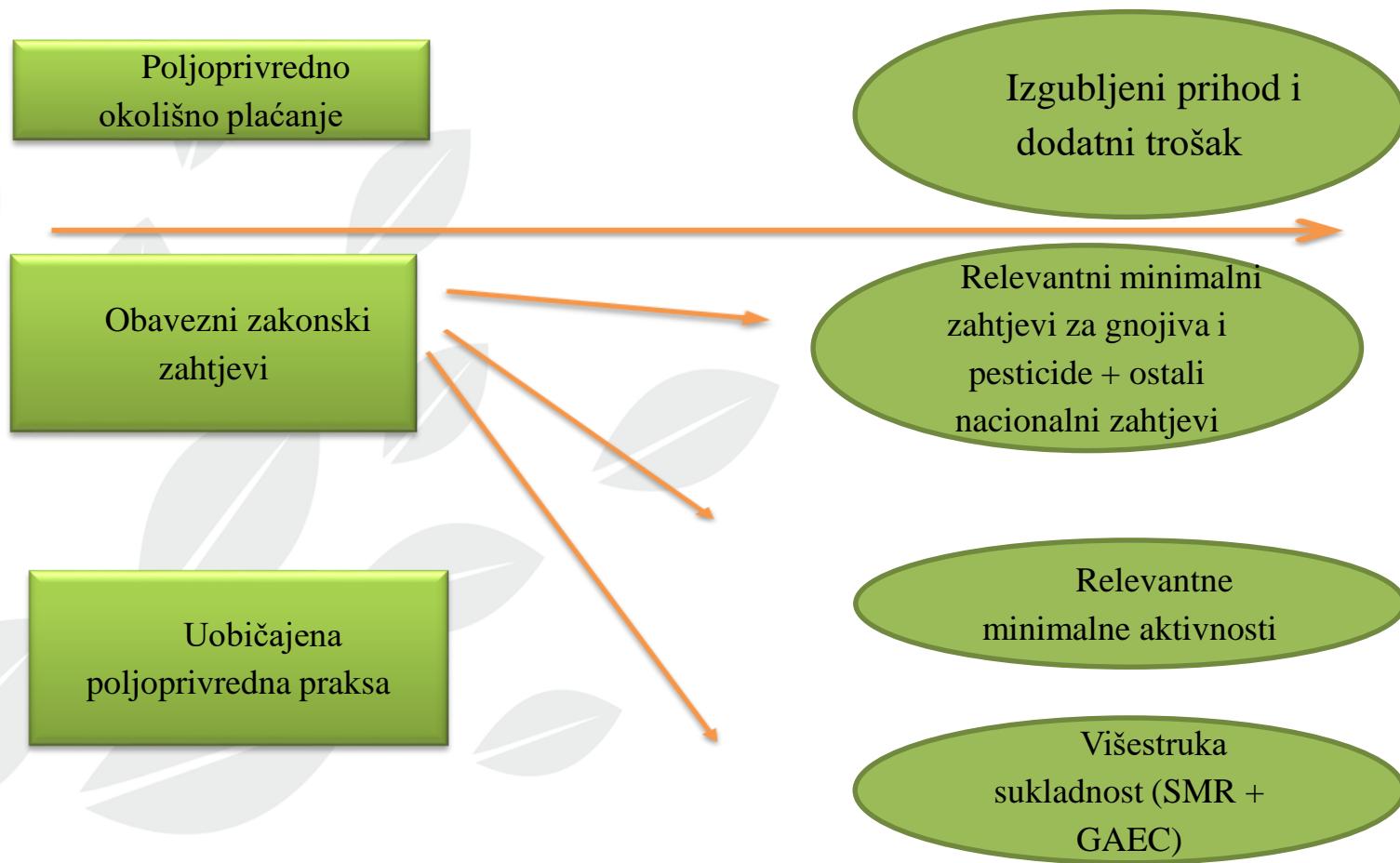
- Polazna osnova - označuju obveze koje mora poštivati **svi korisnici** potpora, između ostalog:
  - ✓ poštivanje višestruke sukladnosti,
  - ✓ poštivanje minimalnih zahtjeva za gnojiva i pesticide,
  - ✓ poštivanje minimalnih uvjeta za održavanje poljoprivrednih površina u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj
  - ✓ uzgoj i držanje životinja vodeći brigu o njihovom zdravlju i dobrobiti
- Obveze iz pojedine operacije – dužni su poštivati samo korisnici ove mjere, a osnova su za izračun visine potpore.

Zajednička obveza za sve operacije - izobrazba i vođenje evidencije o provođenju svih radnji iz operacija

POLJOPRIVREDNO OKOLIŠNO PLAĆANJE

10.1.1. OBRADA TLA I SJETVA NA TERENU S NAGIBOM ZA ORANIČNE JEDNOGODIŠNJE KULTURE

Uvjet – oranične površine, prosječni nagib terena 9-15%

Obveze iz operacije:

- izrada i provedba petogodišnjeg plana plodoreda s najmanje pet usjeva
- obrada i sjetva provodi se okomito na nagib terena
- uspostaviti na sredini parcele najmanje 3 metra široku površinu na kojoj su ostavljene brazde kako bi se spriječilo otjecanje vode

Visina potpore iznosi 141 EUR/ha.

10.1.2. ZATRAVNJVANJE TRAJNIH NASADA

Uvjet – trajni nasad, prosječni nagib terena 9-15%

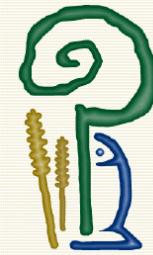
Obveze iz operacije:

- izrada i provedba petogodišnjeg plana gnojidbe poštujući pri tome sadržaj ostatka dušika iz djetelinsko-travnih ili travno-djetelinskih smjesa.
- pridržavati se minimalnih zahtjeva za gnojiva
- površina između redova unutar trajnog nasada mora biti pokrivena djetelinsko-travnom ili travno-djetelinskom smjesom.

Visina potpore iznosi 331 EUR/ha.

10.1.3. OČUVANJE TRAVNJAKA VELIKE PRIRODNE VRIJEDNOSTI

Uvjet - minimalno 50% travnjaka je na području JLS koja ima travnjake velike prirodne vrijednosti

Obveze iz operacije:

- zabranjena upotreba mineralnog gnojiva, stajskog gnoja i SZB i hidromelioracijski zahvati
- košnja je dozvoljena isključivo ručno ili strižnim kosilicama.
- vrijeme i učestalost košnje određena je prema regijama, zadnji dan košnje je 15. rujna
- napasivanje dozvoljeno s 0,3 do 1,0 UG/ha ovaca, koze, goveda i/ili kopitara
- ručno odstranjivanje biljaka koje nisu prikladne za ispašu (*Amorpha fruticosa* (čivitnjača), *Asclepias syriaca* L. (cigansko perje, prava svilenica), *Xanthium spinosum* L. (trnovita dikica, čičak), *Xanthium strumarium* L. ssp. *italicum* (Moretti) D.L. (obalna dikica))

Visina potpore za Kontinentalno nizinsku regiju iznosi 183 € / ha, Brdsko-planinsku regiju 147 € / ha i Mediteransku regiju 102 € / ha.

10.1.4. PILOT MJERA ZA ZAŠTITU KOSCA (CREX CREX)

Uvjet – minimalno 30% površine travnjaka na području ekološke mreže na kojima je cilj očuvanje ptice kosac (*Crex crex*),

Obveze iz operacije:

- zabranjena je upotreba mineralnog gnojiva, stajskog gnoja, SZB i hidromelioracijski zahvati
- košnja je dozvoljena isključivo ručno ili strižnim kositicama na minimalnoj visini od 10 cm iznad tla
- prvu košnju provoditi nakon 15. kolovoza, minimalno jednom, a maksimalno dva puta na godinu. Zadnji dan košnje je 15. rujna
- na parcelama većim od 1 ha ostaviti uz rub nepokošenu traku (5% površine), a košnju obavljati od sredine parcele kružno prema van ili s jedne strane parcele prema drugoj.
- ispaša može biti samo u jesen (najranije od košnje do kraja tekuće godine); dozvoljeno je 0,3 do 1,0 UG/ha ovaca, koza, goveda i kopitara
- ručno odstranjivati pojedinačne biljke koje nisu prikladne za ispašu (*Amorpha fruticosa* (čivitnjača), *Asclepias syriaca* L. (cigansko perje, prava svilenica), *Xanthium spinosum* L. (trnovita dikica, čičak), *Xanthium strumarium* L. ssp. *italicum* (Moretti) D.L. (obalna dikica))

Visina potpore iznosi 244 EUR/ha.

10.1.5.PILOT MJERA ZA ZAŠTITU LEPTIRA

Uvjet – minimalno 30% površine travnjaka područje ekološke mreže na kojima je cilj očuvanje danjih leptira

Obveze iz operacije:

- zabranjena je upotreba mineralnog gnojiva ili stajskog gnoja, SZB i hidromelioracijski zahvati
- zabranjena je upotreba sredstava za zaštitu bilja
- košnja je dozvoljena isključivo ručno ili strižnim kosilicama
- termin i način košnje određen je za svakog leptira, zadnji dan košnje 1. listopada.
- ispaša može biti samo u jesen (najranije od košnje 15. rujna do kraja tekuće godine); dozvoljeno je 0,3 do 1,0 UG/ha ovaca, koza, goveda i kopitara.
- ručno treba odstranjivati pojedinačne biljke koje nisu prikladne za ispašu (*Amorpha fruticosa* (čivitnjača), *Asclepias syriaca* L. (cigansko perje, prava svilenica), *Xanthium spinosum* L. (trnovita dikica, čičak), *Xanthium strumarium* L. ssp. *italicum* (Moretti) D.L. (obalna dikica))

Visina potpore iznosi za močvarnog okaša - 326 EUR / ha, dok za močvarnog plavaca, zagasitog livadnog plavaca i velikog livadnog plavaca iznosi - 274 EUR / ha.

SUFINANCIRANO SREDSTVIMA EUROPJSKE UNIJE
EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ – EUROPA ULAŽE U RURALNA PODRUČJA
PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

10.1.5.Pilot mjera za zaštitu leptira

Vrsta	Kod* i naziv područja	Termin i način košnje
<i>Močvarni plavac (Phengaris alcon alcon)</i>	HR2001220 - Livade uz potok Injaticu HR2001305 - Zvečevo HR5000020 - NP Plitvička jezera HR2001409 - Livade uz Bednju II	kositi iza 15. 9. svake druge godine
<i>Močvarni okaš (Coenonympha oedippus)</i>	HR2000544 - Vlažne livade uz potok Malinska HR2000619 - Mirna i šire područje Butonige HR2000545 - Vlažne livade kod Marušića HR2000546 - Vlažne livade uz Jugovski potok (Štrecaj) HR2000543 - Vlažne livade uz potok Bračana (Žonti) HR2001015 - Pregon	kositi iza 15. 9. na 1/3 površine svake godine
<i>Zagasiti livadni plavac (Phengaris nausithous)</i>	HR2000672 - Zovje HR2001346 - Međimurje HR2001347 - Donje Međimurje	kositi do 15.6 ili iza 15.9. svake druge godine
<i>Veliki livadni plavac (Phengaris teleius)</i>	HR2000368 - Peteranec HR2000672 - Zovje HR2001346 - Međimurje HR2001347 - Donje Međimurje HR2001409 - Livade uz Bednju II	kositi do 15.6 ili iza 15.9. svake druge godine

* prema Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj 124/2013)

Biljke koje treba ručno odstranjivati sa travnjaka

Parcela obrasla čivitinjačom (*Amorpha fruticosa L.*) (foto: Vida Posavec Vukelić)

Cigansko perje (*Asclepias syriaca L.*) (foto: Igor Boršić)

Obalna dikica (*Xanthium strumarium L.* ssp. *italicum* (*Moretti*) D.L.) je otrovna za stoku (foto: Igor Boršić)

Trnovita dikica (*Xanthium spinosum L.*) (foto: Igor Boršić)

10.1.6. USPOSTAVA POLJSKIH TRAKA - *CVJETNE TRAKE I TRAVNE TRAKE*

Uvjet - oranične površine (ne ugar) koje nisu **manje od 1 ha**.

Obveze iz operacije:

- uspostava cvjetnih traka koje trebaju sadržavati najmanje pet cvjetnih vrsta, trake se moraju ostaviti da ocvatu i mogu se zaorati najranije 1. listopada; položaj traka može se mijenjati svake godine
- uspostava travnih traka koje trebaju sadržavati najmanje pet vrsta trava, u trećoj godini trake treba pokositi, ali ne poslije 1. listopada.

Visina potpore je 346 EUR / ha **cvjetnih traka** i 169 EUR / ha **travnih traka**

10.1.7. ODRŽAVANJE EKSTENZIVNIH VOĆNJAKA

Uvjet - ekstenzivni voćnjak (najmanje 50, a najviše 200 stabala na hektar)

Obveze iz operacije:

- koristiti samo sredstva za zaštitu bilja odobrena u ekološkoj proizvodnji.
- pridržavati se minimalnih zahtjeva za pesticide i gnojiva
- nije dozvoljena gnojidba mineralnim gnojivima; dozvoljena je primjena krutog stajskog gnoja ispod krune stabla.
- održavanje površine voćnjaka ispašom ili košenjem biljnog pokrova najmanje jednom godišnje (uključujući i košnju ispod stabala), ali ne kasnije od 1. listopada.
- odumiruća stabla treba nadomjestiti sadnicama ugroženih izvornih i tradicijskih sorti

Visina potpore iznosi 385 EUR/ha.

10.1.8. ODRŽAVANJE EKSTENZIVNIH MASLINIKA

Uvjet – ekstenzivni maslinik (najmanje 25 do najviše 150 stabala na hektar)

Obveze iz operacije:

- koristiti samo sredstva za zaštitu bilja odobrena u ekološkoj proizvodnji
- pridržavati se minimalnih zahtjeva za pesticide i gnojiva
- nije dozvoljena gnojidba mineralnim gnojivima; dozvoljena je primjena krutog stajskog gnoja ispod krune stabla.
- održavanje površina maslinikom ispašom, mehaničkom obradom, košnjom trave ili zadržavanjem svih tanjih grančica ispod krošnje nakon rezidbe

Visina potpore iznosi 804 EUR/ha;

10.1.9. OČUVANJE UGROŽENIH IZVORNIH I ZAŠTIĆENIH PASMINA DOMAĆIH ŽIVOTINJA

Uvjet - uzgoj ugroženih izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja, minimalno 0,15 uvjetnih grla **valjano rasplodnih životinja**

Obveze iz operacije:

- sudjelovanje u provedbi uzgojnog programa
- obveza držanja životinja u skladu s zoohigijenskim uvjetima držanja i korištenja domaćih životinja
- tijekom obveznog **petogodišnjeg** razdoblja držati na gospodarstvu obvezni broj uvjetnih grla IZP domaćih životinja
- kopitari trebaju posjedovati Identifikacijski dokument – putovnicu i biti označeni sukladno posebnom propisu o identifikaciji i registraciji kopitara

VISINA POTPORE

Buša, Istarsko govedo , Slavonsko srijemski podolac – 300 EUR /UG	Crna slavonska svinja i Turopoljska svinja – 200 EUR /UG
Istarska ovca– 152 EUR /UG Creska ovca– 207,93 EUR /UG Krčka ovca – 212,72 EUR /UG Paška ovca – 160,22 EUR /UG Dubrovačka ruda – 205,31 EUR /UG Lička pramenka – 198,36 EUR /UG Dalmatinska pramenka – 208,07 EUR /UG Cigaja – 191,16 EUR /UG Rapska ovca – 224,49 EUR /UG	Hrvatska šarena koza – 205,48 EUR /UG Hrvatska bijela koza – 199,63 EUR /UG Istarska koza –204,96 EUR /UG
Zagorski puran i Kokoš hrvatica – 200 EUR /UG	Hrvatski hladnokrvnjak, Hrvatski posavac, Međimurski konj i Lipicanac – 200 EUR /UG
Istarski magarac, Primorsko-dinarski magarac i Sjeverno-jadranski magarac – 200 EUR /UG.	

TABLICA KONVERZIJE

Vrsta stoke	Kategorija stoke	Uvjetnih grla (UG)
Goveda	Bikovi, krave i druga goveda starija od 2 godine	1,0
	Od 6 mjeseci do 2 godine	0,6
	Mlađa od 6 mjeseci	0,4
Ovce i koze	Sve	0,15
Kopitari	Stariji od 6 mjeseci	1,0
Svinje	Rasplodne krmače težine iznad 50 kg	0,5
	Ostale svinje	0,3
Perad	Kokoši nesilice	0,014
	Ostala perad	0,03

Npr. 1 UG – 1 krava, bik ili kopitari stariji od 6 mjeseci, 1UG – 7 ovaca ili koza, 1 UG- 72 kokoši nesilice

10.1.10. ODRŽAVANJE SUHOZIDA

Uvjet - ARKOD parcela na kojoj su registrirani suhozidi minimalne dužine 30 metara

Obveze iz operacije:

- kontrolirati tijelo suhozida minimalno dva puta godišnje, najkasnije do 1. listopada tekuće godine
- održavati suhozid koristeći tradicionalne materijale i način izrade, što podrazumijeva slaganje kamena bez korištenja veziva
- sprječavati zarastanje tijela suhozida vegetacijom na način da se neželjena vegetacija mora uklanjati ručno, bez primjene herbicida

Visina potpore je 0,74 EUR/m;

10.1.11. ODRŽAVANJE ŽIVICA

Uvjet - ARKOD parcela na kojoj su registrirane živice minimalne dužine 60 metara

Obveze iz operacije:

- kontrolirati izgled i stanje živice minimalno jednom godišnje, najkasnije do 1. listopada tekuće godine,
- održavati živicu orezivanjem jednom u dvije godine kako bi zadržala oblik. Orezivanje živice nije dozvoljeno u periodu od 01. ožujka do 31. kolovoza.
- dijelove živice koji nedostaju treba nadosaditi autohtonim ili udomaćenim vrstama grmlja i drveća.
- tlo uz živicu u širini od minimalno 1m mora ostati prekriveno prirodnom vegetacijom. Na ovoj je površini zabranjeno korištenje sredstava za zaštitu bilja i gnojiva.

Visina potpore je 0,36 EUR/m;

MJERA 11 „EKOLOŠKI UZGOJ”

Podmjere:

11.1. Plaćanja za prijelaz na ekološke poljoprivredne prakse i metode - EKOP

- Oranične kulture: **347,78 €/ha**
- Povrće: **576,94 €/ha**
- Višegodišnji nasadi: **868,18 €/ha**
- Trajni travnjaci: **309,94 €/ha**

11.2. Plaćanja za održavanje ekoloških poljoprivrednih praksi i metoda – EKO

- Oranične kulture: **289,82 €/ha**
- Povrće: **480,78 €/ha**
- Višegodišnji nasadi: **723,48 €/ha**
- Trajni travnjaci: **258,28 €/ha**

CILJ MJERE

- Povećanje površina pod ekološkom proizvodnjom uključivanjem novih ekoloških proizvođača, ali i zadržavanjem postojećih proizvođača u sustavu proizvodnje
- Korištenje okolišno prihvatljivih metoda uzgoja koje nemaju negativan utjecaj na tlo, zrak, vodu i bioraznolikost
- Umanje negativnog učinka konvencionalne poljoprivrede na okoliš uz proizvodnju zdrave hrane
- Povećanje bioraznolikosti i očuvanje genetskih resursa u poljoprivredi

POTPORA

- Potpora se isplaćuje kao naknada za gubitak prihoda i dodatnih troškova nastalih zbog pridržavanja posebnih uvjeta koji nadilaze obvezne zakonske zahtjeve i uobičajenu poljoprivrednu praksu
- Potpora je izračunata usporedbom prosječne BM za uobičajene poljoprivredne prakse u konvencionalnoj i ekološkoj proizvodnji. U iznos je uračunat i trošak nadzora i certificiranja.

PRELAZAK SA KONVENCIONALNE NA EKOLOŠKU PROIZVODNJU

- Zatražiti prvi pregled kontrolnog tijela
- Ekološka proizvodnja se **mora** provoditi prema odredbama
  - Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007
  - Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008
  - Pravilnika o ekološkoj proizvodnji (“Narodne novine” br. 19/16)

Obvezno razdoblje prelaska sa konvencionalne na ekološku proizvodnju:

- **dvije godine za oranice, povrće i pašnjake**
- **tri godine za višegodišnje nasade,**

(mogućnost skraćivanja prijelaznog razdoblja u skladu sa Uredbom Komisije (EZ) br. 889/2008)

M 11.1. EKOP - UVJETI ZA ULAZAK U SUSTAV POTPORE

- Površina koja se prijavljuje je ARKOD parcela **u cijelosti uključena** u sustav kontrole ovlaštenog kontrolnog tijela, te je upisana u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji kao parcela u prijelazu na ekološki uzgoj
- Korisnik je dužan tijekom obveznog razdoblja provoditi ekološku proizvodnju **na istim površinama** u skladu s podnesenim zahtjevom za ulazak u sustav potpore
- Korisnik preuzima petogodišnju obvezu provođenja M11
- Agencija za plaćanja na temelju podataka iz jedinstvenog zahtjeva donosi Odluku o ulasku u sustav potpore, kojom se utvrđuje obvezna površina za kontrolu koju korisnik mora zadržati tijekom obveznog razdoblja;

M 11.1. EKOP – OBVEZE

- Izobrazba 18 sati
- Savjetovanje, sudjelovanje na demonstracijskoj aktivnosti 6 sati
- EKOP korisnik mora biti upisan u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji prilikom podnošenja zahtjeva
- Gnojidba, zaštita bilja i agrotehnika sukladno Uredbi (EZ) 889/2008 i Uredbi (EZ) 834/2007
- Tijekom obveznog razdoblja obavljati ekološki uzgoj u prijelazu na ekološke poljoprivredne prakse i metode **i nastaviti** s održavanjem ekoloških poljoprivrednih praksi i metoda na poljoprivrednom zemljištu u sustavu ekološke proizvodnje na najmanje onoliko ha koliko je navedeno u Odluci o ulasku u sustav potpore.
- Provoditi mjeru **na istim površinama** u skladu s podnesenim zahtjevom za ulazak u sustav potpore i donešenom Odlukom za ulazak u sustav potpore
- Nakon završetka prijelaznog razdoblja obaveza je **nastaviti ekološku proizvodnju na istim površinama** koje su bile navedene u zahtjevu
- Korisnici koji podnose zahtjev za skupinu usjeva trajni travnjaci dužni su imati najmanje 0,5 uvjetnih grla po hektaru. Iznimno na krškim pašnjacima korisnici su dužni imati najmanje 0,3 uvjetnih grla po hektaru. **nov!**

M 11.2. EKO - UVJETI ZA ULAZAK U SUSTAV POTPORE

- Površina koja se prijavljuje je ARKOD parcela **u cijelosti uključena** u sustav kontrole ovlaštenog kontrolnog tijela, te je upisana u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji kao parcela u održavanju ekološkog uzgoja
- Korisnik je dužan tijekom obveznog razdoblja provoditi ekološku proizvodnju **na istom broju hektara** u skladu s podnesenim zahtjevom za ulazak u sustav potpore
- Korisnik preuzima petogodišnju obvezu provođenja M11
- Agencija za plaćanja na temelju podataka iz jedinstvenog zahtjeva donosi Odluku o ulasku u sustav potpore, kojom se utvrđuje obvezna površina za kontrolu koju korisnik mora zadržati tijekom obveznog razdoblja;

M 11.2. EKO – OBVEZE

- Izobrazba, savjetovanje, sudjelovanje na demonstracijskoj aktivnosti 6 sati
- EKO korisnik mora biti upisan u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji prilikom podnošenja zahtjeva
- Gnojidba, zaštita bilja i agrotehnika sukladno Uredbi (EZ) 889/2008 i Uredbi (EZ) 834/2007
- Tijekom obveznog razdoblja obavljati ekološki uzgoj na poljoprivrednom zemljištu u sustavu ekološke proizvodnje na najmanje onoliko ha koliko je navedeno u Odluci o ulasku u sustav potpore.
- Korisnici koji podnose zahtjev za skupinu usjeva trajni travnjaci dužni su imati najmanje 0,5 uvjetnih grla po hektaru. Iznimno na krškim pašnjacima korisnici su dužni imati najmanje 0,3 uvjetnih grla po hektaru. **novo!**

MJERA 13 PLAĆANJA PODRUČJIMA S PRIRODNIM OGRANIČENJIMA ILI OSTALIM POSEBNIM OGRANIČENJIMA

Podmjere:

13.1. Plaćanja u gorsko planinskim područjima

– GPP **226,00 €/ha**

13.2. Plaćanja u područjima sa značajnim prirodnim ograničenjima

– ZPO **119,85 €/ha**

13.3. Plaćanja u područjima s posebnim ograničenjima

– PPO **82,00 €/ha**

CILJ MJERE

- Zaustaviti ili umanjiti trend napuštanja poljoprivrednih površina
- Napuštanje poljoprivrednih površina utječe na
  - Bioraznolikost
  - Eroziju tla
  - Zarastanje površina
  - Nestanak tradicionalnog načina života i tradicionalnih krajobraza
- Prestanak poljoprivrednih aktivnosti i neodržavanje zemljišta dovodi do povećanog rizika širenja šumskih požara

MJERA 13 PLAĆANJA PODRUČJIMA S PRIRODNIM OGRANIČENJIMA ILI OSTALIM POSEBNIM OGRANIČENJIMA

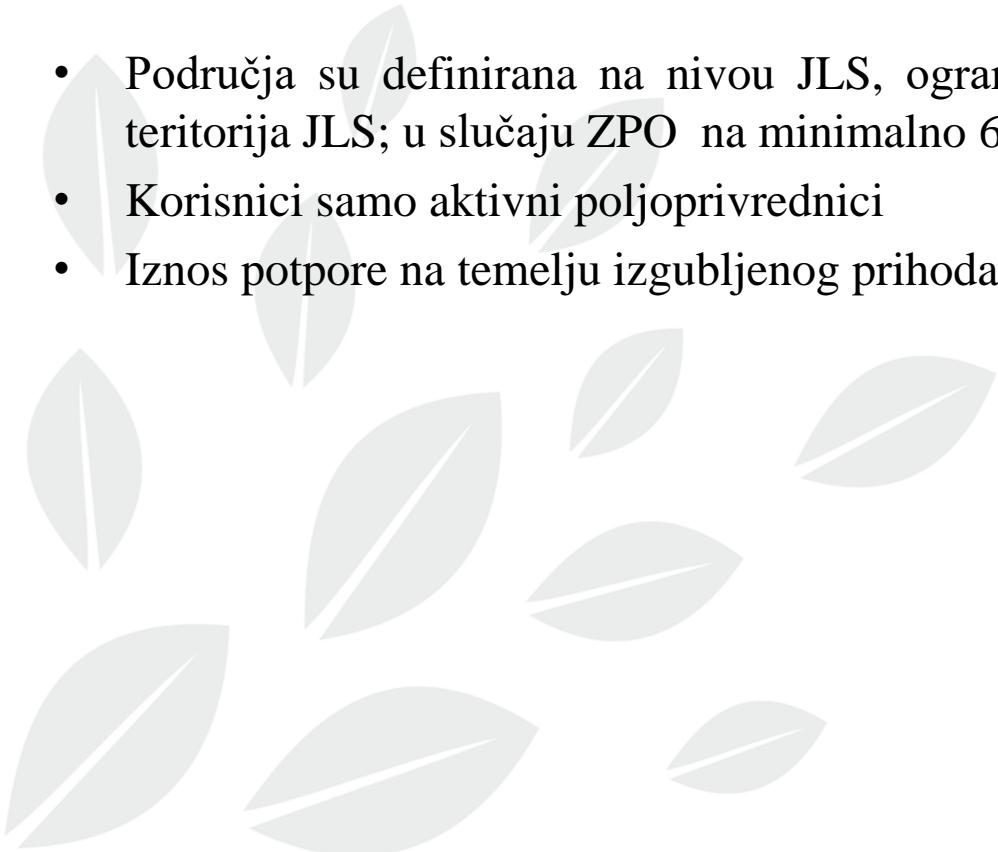
- ARKOD parcela sa minimalno 50% površine u području s ograničenjem
- potpora dodjeljuje samo za površinu pod ograničenjem – ovisno o postotku ograničenja
- odobreni iznos smanjuje se ovisno o veličini zatražene površine:
  - a) 20% za zatraženih više od 20 do zaključno 50 ha;
  - b) 30% za zatraženih više od 50 do zaključno 100 ha;
  - c) 50% za zatraženih više od 100 ha.

MJERA 13 PLAĆANJA PODRUČJIMA S PRIRODNIM OGRANIČENJIMA ILI OSTALIM POSEBNIM OGRANIČENJIMA

- Područja su definirana na nivou JLS, ograničenje mora biti na minimalno 50% teritorija JLS; u slučaju ZPO na minimalno 60% KPP
- Korisnici samo aktivni poljoprivrednici
- Iznos potpore na temelju izgubljenog prihoda i povećanih troškova

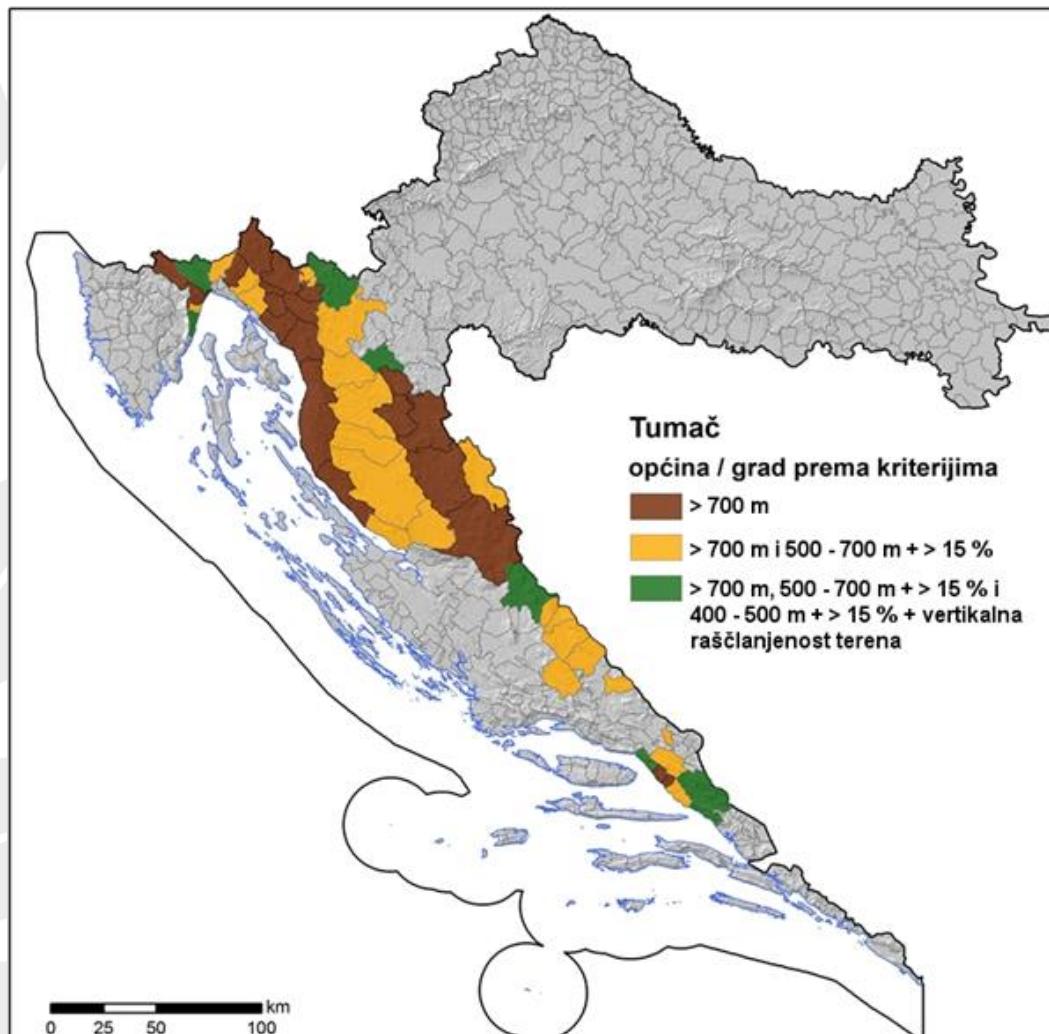
GORSKO PLANINSKO PODRUČJE - GPP

- Kriteriji:
  1. Nadmorska visina – kratki vegetacijski period
  2. Nagib terena
  3. Kombinacija nadmorske visine i nagiba terena

GPP

EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ – EUROPA ULAZE U RURALNA PODRUCJA
PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

PODRUČJA SA ZNAČAJNIM PRIRODNIM OGRANIČENJIMA - ZPO

- Kriteriji:
  1. Niska temperatura
  2. Suša
  3. Prekomjerna vlažnost tla
  4. Ograničena dreniranost tla
  5. Nepovoljna tekstura i kamenitost
  6. Plitka ekološka dubina
  7. Nepovoljna kemijska svojstva
  8. Nagib terena

ZAŠTO OVIH 8 KRITERIJA

- Oko 200 različitih kriterija za prirodna ograničenja u prošlom programskom razdoblju
- 2006 DG Agriculture and Rural Development i JRC zajednički kreću u identifikaciju mogućih kriterija za određivanje prirodnih ograničenja:
  - Klasifikacija mora biti bazirana na ograničenju, a ne na načinu upravljanja zemljištem ili vrsti proizvodnje
  - Kriteriji trebaju biti primjenjivi na cijelom teritoriju Europe.
  - Kriteriji trebaju biti jasni, jednostavni, čvrsti, razumljivi i prikladni za potrebe provođenja poljoprivredne politike
  - Uzimajući u obzir da tijekom godina meteorološki uvjeti variraju, mora se koristiti probabilistički pristup – vjerojatnost pojavnosti veća od 20%, u 7 od 30 godina
  - Da bi podaci bili vjerodostojni, potrebno je praćenje podataka u neprekinutom nizu od minimalno 30 godina

FINE TUNING POSTUPAK - DETALJNO UJEDNAČAVANJE ZPO

- Obavezan postupak za sve DČ (čl. 32/3 Uredbe 1305/2013)
- Postupak se mora provesti u cijelosti korištenjem točnih i adekvatnih podataka,
- Koriste se podaci koji su mjerodavni za utvrđivanje da li prirodna (biofizička) ograničenja još uvijek otežavajuće utječu na poljoprivrednu proizvodnju.
- Podaci se moraju ažurirati minimalno jednom u sedam godina, kako bi područja sa značajnim ograničenjima bila vjerodostojno prikazana
- Za svaki biofizički kriterij nekoliko pokazatelja (navodnjavano, odvodnja, staklenici/plastenici, terase, SO)
- Područje može biti definirano kao PO bez da istovremeno postoji i ekonomski gubitak u usporedbi s područjem bez ograničenja

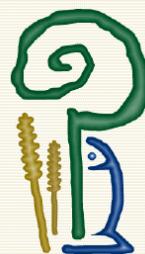

FINE TUNING POSTUPAK - DETALJNO UJEDNAČAVANJE ZPO

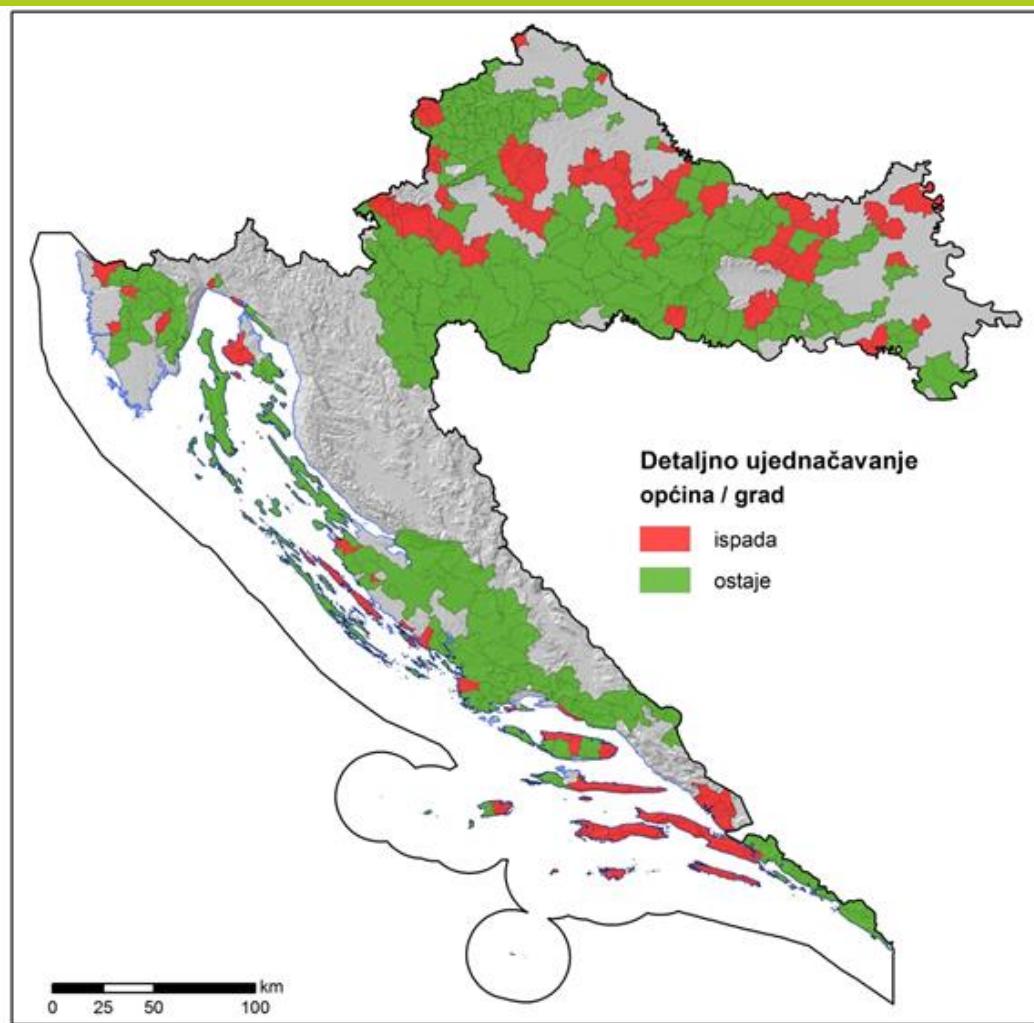
- Prag je 80% SO na nivou EU
- $$SO/\text{ha} = \frac{\text{SO u biljnoj proizvodnji} + \text{SO u stočarskoj proizvodnji}}{\text{Poljoprivredna površina u ha}}$$

EU	SO/ha	80%SO/ha
EUR	1.752,19	1.401,76
HRK	13.316,68	10.653,34

NAKON PROVEDENOG FT

SUFINANCIRANO SREDSTVIMA EUROPSCHE UNIJE
EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ – EUROPA ULAŽE U RURALNA PODRUČJA
PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

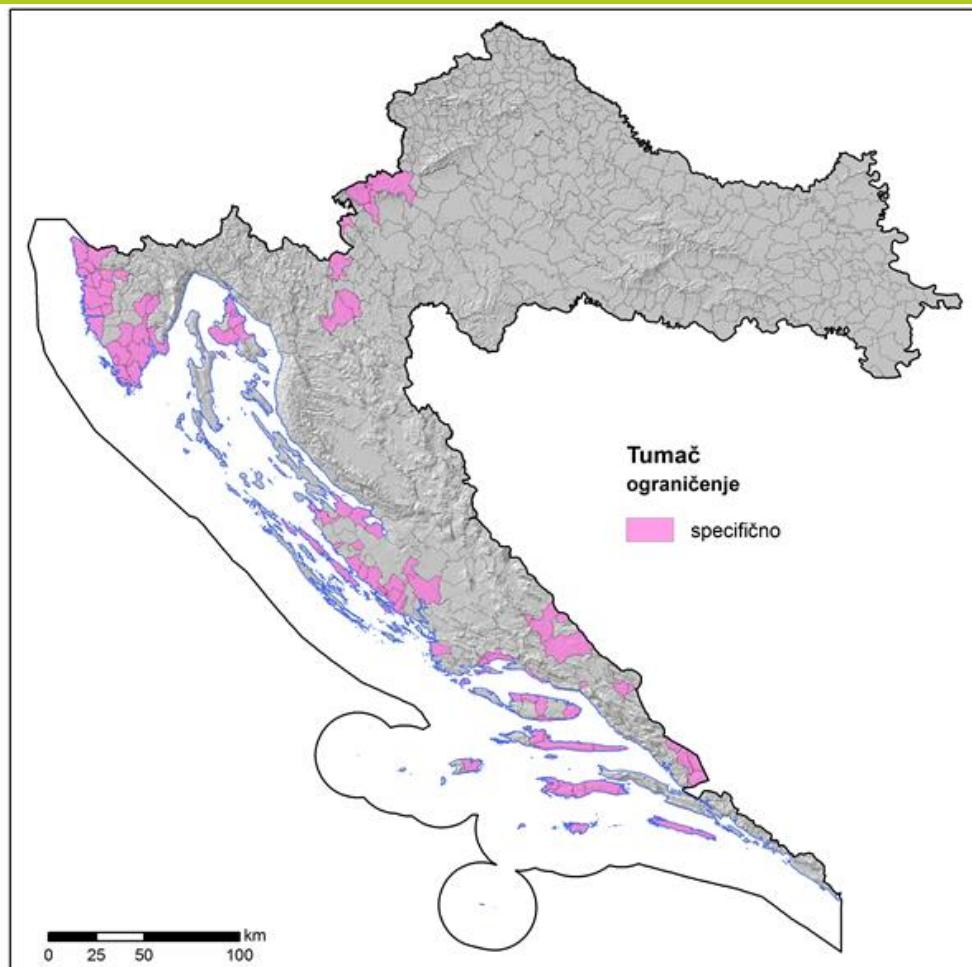
PODRUČJA S POSEBNIM OGRANIČENJIMA

- Područja na kojima postoje posebna ograničenja (karakteristična za DČ) te ako na tim područjima postoji potreba da se nastavi održavati zemljište kroz poljoprivredne aktivnosti, kako bi se zaštitio ili poboljšao okoliš, sačuvao krajobraz te očuvao turistički potencijal područja ili kako bi se zaštitila obala.
- Njihova ukupna površina ne smije preći 10 % površine države članice

PODRUČJA S POSEBNIM OGRANIČENJIMA - KRŠ

SUFINANCIRANO SREDSTVIMA EUROPESKE UNIJE
EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ – EUROPA ULAŽE U RURALNA PODRUČJA
PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

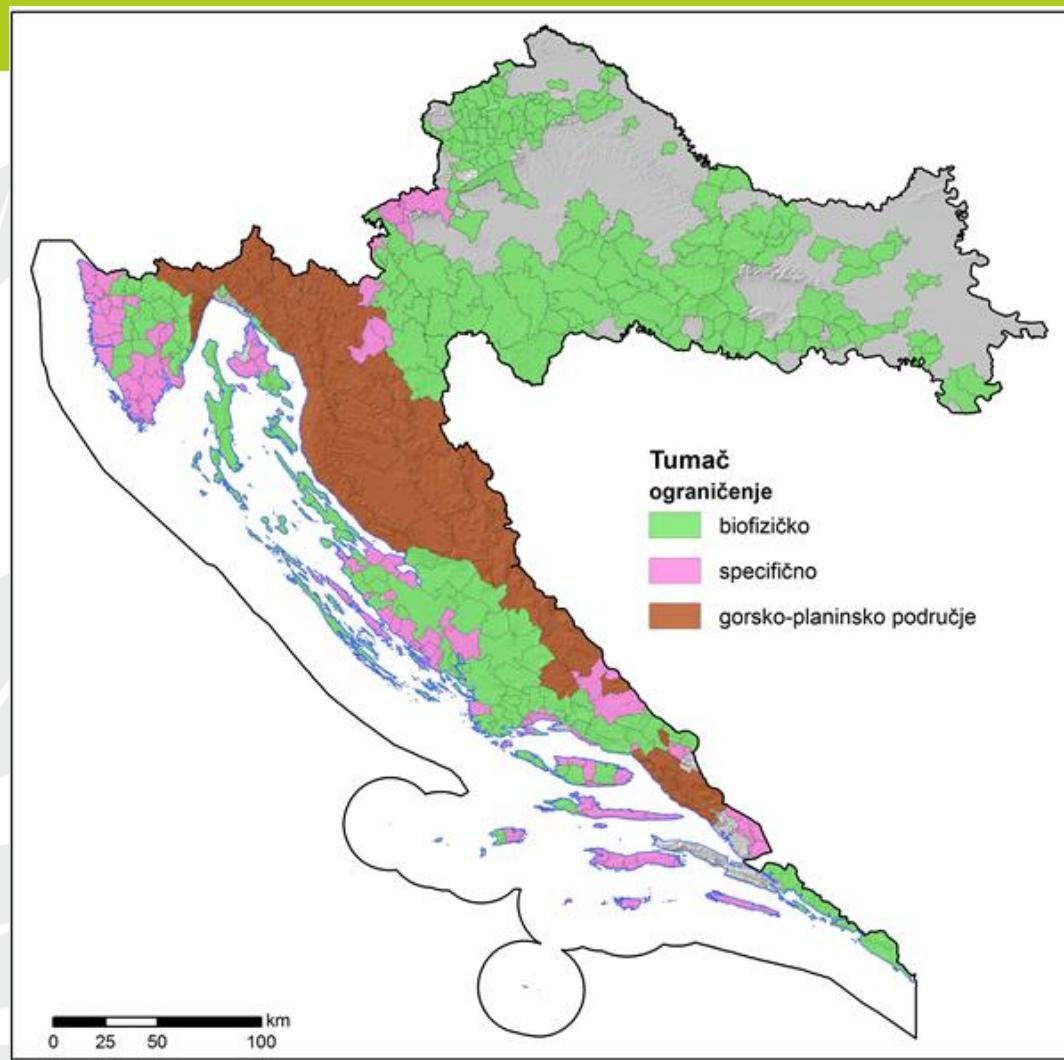
PODRUČJA S OGRANIČENJIMA - ZAVRŠNO

Ograničenje	Od 556 JLS		Od ukupne površine 5.659.400 ha		Od ukupno 1.023.228 ha KPP (2012.g.)	
	broj	%	ha	%	ha	%
GPP	52	9,35	1.175.786	20,78	32.034	3,13
ZPO	224	40,29	2.424.162	42,83	355.026	34,70
PPO	97	17,45	449.860	7,95	37.652	3,68
Ukupno PO	373	67,09	4.049.808	71,56	424.712	41,51
Nije PO	183	32,91	1.609.592	28,44	598.516	58,49

PODRUČJA S OGRANIČENJIMA – INTEGRIRANA KARTA

SUFINANCIRANO SREDSTVIMA EUROPESKE UNIJE
EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ – EUROPA ULAŽE U RURALNA PODRUČJA
PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

MJERA 14 DOBROBIT ŽIVOTINJA

Pravna osnova:

- **članak 33.** Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj br. 1305/2013.,

- **članak 10.** Delegirane uredbe komisije (EU) br. 807/2014 o dopuni Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i uvođenju prijelaznih odredbi.

MJERA 14 DOBROBIT ŽIVOTINJA

Osnovne informacije:

- Korisnici su aktivni poljoprivrednici,
- Obvezno razdoblje od jedne do sedam godina
- Intenzitet potpore do 100% dodatnih troškova i izgubljenog prihoda
- Maksimalni iznos potpore je 500 eura/UG

MJERA 14 DOBROBIT ŽIVOTINJA

Osnovne informacije:

- Plaćanja su za obveze koje su iznad relevantnih zakonskih standarda (višestruka i ostalo)
- Poboljšani standardi proizvodnih metoda osiguravaju se u jednom od sljedećih područja:
  - voda, hrana i skrb za životinje u skladu s prirodnim potrebama uzgoja životinja,
  - uvjeti držanja, kao što su povećan raspoloživi prostor, podne površine, obogaćenje materijala, prirodno svjetlo,
  - pristup ispustu,
  - prakse u kojima se izbjegava sakaćenje i/ili kastracija životinja ili predviđa korištenje anestetika, analgezije i protuupalnih lijekova ili imunokastracije u određenim slučajevima kada su sakaćenje ili kastracija životinja nužni.

MJERA 14 DOBROBIT ŽIVOTINJA

U prijedlogu naših mjer obuhvaćeni su svi stočarski sektori:

- govedarstvo,
- svinjogoštvo
- ovčarstvo i kozarstvo
- peradarstvo
- kopitari

HVALA NA POZORNOSTI!

www.mps.hr

eafrd@mps.hr

01/6106 – 196

SUFINANCIRANO SREDSTVIMA EUROPSCHE UNIJE
EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ – EUROPA ULAŽE U RURALNA PODRUČJA
PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

